

zemského ze dne 27. listopadu 1905, čís. 4 (z roku 1906), zejména Šu 41, z něhož vyplývá, že náklad na veřejné školy obecné stihá školní obec, za niž vždy jedná místní školní rada, a že, je-li obava, že úhrada na náklad na vydání rozpočtená z příjmů školní obce nestačí, musí se tato o úhradu postarati. Školní obec může se jen na jednu místní (politickou) obec vztahovati, může se také jako v tomto případě skládati z více obcí. Uvážil-li se pak, že zastupuje místní školní rada školní obec, že majetek této není totožným s majetkem místní obce, že určité příjmy plynou výhradně školní obci, z nichž tato obstarává náklad na vydržování školy, a uvážil-li se dále, že místní obec jest zastupována obecním představenstvem, nemůže býti pochybnosti, že jde o dvě zcela různé korporace se zvláštním jméním účelovým, že tedy jsou to dvě samostatné, na sobě právně nezávislé, právnícké osoby. Je-li tomu tak, nelze upírat školní obci právo státi na soudě a bylo tudíž na žalobci, by svůj nárok, jelikož byl místní školní radou za školníka ustanoven a od ní na odpočinek dán, uplatňoval proti školní obci, jež se o náklady [§ 41 (1)] zmíněného zemského zákona), s jeho ustanovením nutně (služné), musila po zákonu postarati a s níž jedině vešel ve služební poměr. Proto nižší stolice právem uznaly, že žalovaná obec nemá k tomuto sporu legitimace a důsledkem toho nebylo vyhověno žalobcovu dovolání.

Čís. 3615.

Úpis válečné půjčky obcí na Moravě. Svolil-li zemský výbor, by obec za účelem úpisu válečné půjčky uzavřela s bankou, u níž upisovala, výpůjčku v dluhopisech banky ve výši, činící část upisovaného peníze, svolil tím k úpisu válečné půjčky v plném rozsahu i k uzavření zápůjčky ve výši upsané válečné půjčky.

(Rozh. ze dne 12. března 1924, Rv II 17/24.)

Žalovaná obec (na Moravě) upsala v roce 1917 u vídeňské banky C., odbočka v Brně, na válečnou půjčku 500.000 K a uzavřela s bankou lombardní zápůjčku. Proti žalobě tuzemské nástupkyně banky C. na zaplacení 537.560 Kč (poskytnutá zápůjčka vzrostlá o příslušenství) namítla žalovaná obec mimo jiné, že úpis válečné půjčky a uzavření zápůjčky nebylo řádně schváleno zemským výborem. O b a n i ž š í s o u d y uznaly dle žaloby, o d v o l a c í s o u d uvedl mimo jiné v d ů v o d e c h: Námitka nesprávného posouzení přípisu mor. zem. výboru ze dne 19. června 1917, jímž dáno žalované obci povolení k výpůjčce 150.000 K v dluhopisech banky za účelem úpisu 500.000 K vál. půjčky, není odůvodněna. § 97 mor. obec. zřízení stanoví, že k zatížení kmenového jmění obce, k výpůjčce nebo převzetí záruky, převyšuje-li výpůjčka nebo záruka s připočtením tu jsoucích dluhů roční příjem obce, jest potřebí schválení zemského výboru. Ustanovení toto sluší vykládati v souvislosti s §em 96 obecního zřízení a čl. V. a XVIII. zákona ze dne 5. března 1862 čís. 18 ř. zák. tak, že ke každému kontrahování

dluhu, který převyšuje roční příjem obce, jest potřebí svolení zemského výboru. Dle toho jest tedy potřebí i ke kontrahování dluhu za účelem výplaty úpisu válečné půjčky svolení zemského výboru, poněvadž takové kontrahování směřuje k zatížení obce, které rozhodně přesahovalo v roce 1917 roční příjem obce a nejednalo se ani o kontrahování dluhu k úhradě běžných vydání, tedy je potřebí dle toho svolení zemského výboru i k úpisu válečné půjčky, pokud obec neměla hotových prostředků k její úhradě a musila si je opatřiti úvěrem nebo sáhnutím na majetek kmenový. Zemský výbor udělil výslovně schválení dle vyřízení ze dne 18. července 1917 jen k výpůjčce do 150.000 K v dluhopisech bankovních. Dle doslovu onoho výměru zemského výboru není dáno výslovně svolení k úpisu a zejména ne ke kontrahování dluhu za účelem krytí výloh tohoto úpisu. Avšak dlužno přes to přisvědčiti k otázce, že toto svolení bylo uděleno oním výměrem vtomně a mlčky. Obec požádala totiž, by schváleno bylo usnesení obecního výboru, kterým se usnesla, že upíše 500.000 K vál. půjčky a v usnesení obecního výboru, jež v opise protokolu o sedění obecního výboru bylo předloženo mor. zem. výboru výslovně se praví, že se výbor usnáší upsati 500.000 K a na potřebnou kupní cenu uzavřítí půjčku u banky C. na zástavu papírů III. a V. vál. půjčky; tuto žádost vyřídil zemský výbor tak, že dal svolení k výpůjčce 150.000 K v dluhopisech, ale výslovně se nevyjádřil, zda schvaluje půjčku celé kupní ceny u banky. Ale z podání obce a z toho, že nic nebylo vytknuto obecnímu usnesení a zejména, že v pozdějším přípisu obci ze dne 12. prosince 1917 zemský výbor výslovně píše, že již schválil úpis 500.000 K, nutno dospěti k úsudku, že zemský výbor zamýšlel svým usnesením schválit jak úpis vál. půjčky, tak i opatření kupní ceny za ně úvěrem u banky na lombard, ale že se ve vyřízení dosti přesně nevyjádřil.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Odvolací soud posoudil věc správně po právní stránce, a nejsou proto vývody dovolacího spisu s to, by zvrátily jeho správný názor na věc, vyslovený potvrzením odsuzujícího rozsudku. Dovolání snaží se mylně dovoditi neplatnost úpisu co do částky, vyšší 150.000 K pro nedostatek náležitostí §u 96 obec. zřiz. mor., t. j. schválení úpisu zemským výborem. Usnesením ze dne 19. června 1917 svolil zemský výbor, by žalovaná obec sjednala zápůjčku do 150.000 K za účelem úpisu 6. válečné půjčky v nominální částce 500.000 K, pokud je nutna zápůjčka ta lombardem 3. a 5. válečné půjčky. Rozhodno je, že zemský výbor vytkl přípustnost úpisu částkou 500.000 K, ježto mu bylo určitě známo z obdobných úředních aktů, že v tehdejší době prováděly se úpisy válečných půjček lombardováním dluhopisů, přidělených na základě těchže úpisů, takže jen část dluhu bylo nutno krýti ne-li hotově, tedy aspoň lombardem jiných cenných papírů. Jen tuto část vymezil zemský výbor určením výše 150.000 K, svoliv k lombardu 3. a 5. válečné půjčky, celkem však svolil k úpisu celé částky 500.000 K, a tím k výpůjčce celé kupní ceny.